

HOTĂRÂREA CURȚII
2 octombrie 2003*

Carlos Garcia Avello
împotriva
Statului belgian

[cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Conseil d'État (Belgia)]

„Cetățenia Uniunii Europene – Transmiterea numelui de familie – Copii ai resortisanților
statelor membre – Dublă cetățenie”

Cauza C-148/02

În cauza C-148/02,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 234 CE, de Conseil d'État (Belgia), pentru pronunțarea, în litigiul aflat pe rolul acestei instanțe, între

Carlos Garcia Avello

și

Statul belgian,

unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 17 CE și 18 CE,

CURTEA (plenul Curții),

compusă din domnul G. C. Rodríguez Iglesias, președinte, domnii M. Wathelet, R. Schintgen și C. W. A. Timmermans, președinți de cameră, domnii D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann și V. Skouris, doamnele F. Macken și N. Colneric, domnii S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues (raportor) și A. Rosas, judecători,

avocat general: domnul F. G. Jacobs,

grefier: doamna M.-F. Contet, administrator principal,

după examinarea observațiilor scrise prezentate:

- pentru domnul Garcia Avello, de către P. Kileste, avocat,
- pentru statul belgian, de doamna A. Snoecx, în calitate de agent, asistată de către J. Bourtembourg, avocat,
- pentru guvernul danez, de domnul J. Bering Liisberg, în calitate de agent,
- pentru guvernul olandez, de doamna H. G. Sevenster, în calitate de agent,

* Limba de procedură: franceza.

– pentru Comisia Comunităților Europene, de domnul J. L. Iglesias Buhigues, doamna C. O'Reilly și domnul D. Martin, în calitate de agenți,

având în vedere raportul de ședință,

după ascultarea observațiilor orale ale domnului Garcia Avello, reprezentat de P. Kileste, ale statului belgian, reprezentat de către C. Molitor, avocat, ale guvernului danez, reprezentat de domnul J. Molde, în calitate de agent, ale guvernului olandez, reprezentat de domnul N. A. J. Bel, în calitate de agent, și ale Comisiei, reprezentată de domnul J. L. Iglesias Buhigues, doamna C. O'Reilly și domnul D. Martin, prezentate în ședința din 11 martie 2003,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 22 mai 2003,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin Hotărârea din 21 decembrie 2001, primită la Curte la 24 aprilie 2002, Conseil d'État (Consiliul de Stat) a adresat, în temeiul articolului 234 CE, o întrebare preliminară privind interpretarea articolelor 17 CE și 18 CE.

2 Această întrebare a fost adresată în cadrul unui litigiu între domnul C. Garcia Avello, acționând în calitate de reprezentant legal al copiilor săi, și statul belgian cu privire la o cerere de schimbare a numelui de familie al acestora din urmă.

Cadrul juridic

A - Reglementarea comunitară

3 În temeiul articolului 12 alineatul (1) CE:

„În domeniul de aplicare a prezentului tratat și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevede, se interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate.”

4 Articolul 17 CE prevede:

„(1) Se instituie cetățenia Uniunii. Este cetățean al Uniunii orice persoană care are cetățenia unui stat membru. Cetățenia Uniunii nu înlocuiește cetățenia națională, ci o completează.

(2) Cetățenii Uniunii se bucură de drepturile și au obligațiile prevăzute de prezentul tratat.”

5 Articolul 18 alineatul (1) CE prevede:

„Orice cetățean al Uniunii are dreptul de liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, sub rezerva limitărilor și condițiilor prevăzute de prezentul tratat și de dispozițiile adoptate în vederea aplicării sale.”

B - Reglementări și practici naționale

Dreptul internațional privat belgian

6 Articolul 3 al treilea paragraf din Codul civil belgian prevede:

„Legile referitoare la statutul și capacitatea persoanelor se aplică resortisanților belgieni, chiar dacă sunt rezidenți în alte state.”

7 Instanțele judecătorești belgiene se bazează pe această dispoziție pentru a aplica regula conform căreia statutul și capacitatea persoanelor sunt reglementate de legea națională a acestora.

8 Conform statului belgian, în cazul în care un resortisant belgian are în același timp una sau mai multe cetățenii, autoritățile belgiene acordă prioritate cetățeniei belgiene, în aplicarea regulii de origine cutumiară, codificată prin articolul 3 al Convenției de la Haga din 12 aprilie 1930 cu privire la anumite aspecte referitoare la conflictele de legi privind cetățenia (*Recueil des traités de la Société des Nations*, vol. 179, p. 89, denumită în continuare „Convenția de la Haga”), conform căreia „o persoană care are două sau mai multe cetățenii va putea fi considerată drept resortisantul său de fiecare dintre statele a căror cetățenie o deține”.

Codul civil belgian

9 În temeiul articolului 335 din Codul civil, care figurează la capitolul V, intitulat „Efectele filiației”, al Titlului VII („Cu privire la filiație”):

„1. Copilul a cărui singură filiație stabilită este cea pe linie paternă sau pentru care sunt stabilite în același timp atât filiația pe linie paternă, cât și cea pe linie maternă, poartă numele tatălui, cu excepția situației în care tatăl este căsătorit și recunoaște un copil conceput în timpul căsătoriei cu o altă femeie în afară de soția lui.

[...]”

10 Articolul 2 din capitolul II, intitulat „Schimbarea numelui și a prenumelui”, din Legea din 15 mai 1987 cu privire la nume și prenume, prevede:

„Orice persoană care, din orice motiv, dorește să își schimbe numele sau prenumele, adresează cererea motivată ministrului Justiției.

Cererea este depusă de însăși persoana interesată sau de către reprezentantul său legal.”

11 Articolul 3, care este inclus în același capitol al legii menționate, prevede:

„Ministrul Justiției poate autoriza schimbarea prenumelui în cazul în care prenumele solicitate nu creează confuzii și nu pot aduce atingere reclamantului sau terților.

Regele poate autoriza, în mod excepțional, schimbarea numelui dacă acesta consideră că cererea este fondată pe motive serioase și că numele solicitat nu creează confuzii și nu poate aduce atingere reclamantului sau terților.”

Practica administrativă în ceea ce privește schimbarea numelui

12 Statul belgian precizează faptul că, pentru reducerea dificultăților legate de posedarea dublei cetățenii, autoritățile belgiene propun, în situații similare celei din acțiunea principală, schimbarea numelui astfel încât copiilor să li se atribuie doar prima parte a numelui tatălui. În mod excepțional, și în special în cazul în care există puțini factori de legătură cu Belgia,

poate fi atribuit un nume în conformitate cu legea străină, în special în ipoteza în care familia a trăit într-o țară străină unde copilul este înregistrat cu ambele nume, pentru a nu prejudicia integrarea copilului în cauză. Mai recent, administrația a adoptat o poziție mai flexibilă, în special în cazul în care primul copil, născut sub jurisdicție spaniolă, are două nume de familie, în conformitate cu legea spaniolă, în timp ce al doilea copil, de cetățenie belgiană și spaniolă, poartă ambele nume ale tatălui său, în conformitate cu articolul 335 alineatul (1) din Codul civil, pentru a restabili unitatea numelui în cadrul familiei.

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

13 Domnul Garcia Avello, resortisant spaniol, și doamna I. Weber, de cetățenie belgiană, au reședința în Belgia unde s-au căsătorit în anul 1986. Cei doi copii rezultați în urma căsătoriei lor, Esmeralda și Diego, născuți în anul 1988, respectiv în anul 1992, au dublă cetățenie belgiană și spaniolă.

14 În conformitate cu legea belgiană, ofițerul stării civile din Belgia a trecut în certificatele de naștere ale copiilor numele de familie al tatălui, și anume, „Garcia Avello”, drept numele de familie al acestora.

15 Printr-o cerere motivată, adresată ministrului Justiției la 7 noiembrie 1995, domnul Garcia Avello și soția sa au solicitat, în calitate de reprezentanți legali ai celor doi copii ai acestora, schimbarea numelui de familie al copiilor în „Garcia Weber”, arătând faptul că, în conformitate cu folosirea consacrată în dreptul spaniol, numele de familie al copiilor unui cuplu căsătorit este format din primul nume al tatălui, urmat de cel al mamei.

16 Reiese din dosar că respectivii copii au fost înregistrați cu numele de familie „Garcia Weber” la secția consulară a Ambasadei Spaniei în Belgia.

17 Prin scrisoarea din 30 iulie 1997, autoritățile belgiene i-au propus reclamantului în acțiunea principală schimbarea numelui de familie al copiilor săi în „Garcia” în locul schimbării dorite, propunere pe care, prin scrisoarea din 18 august 1997, reclamantul în acțiunea principală și soția acestuia au refuzat-o.

18 Prin scrisoarea din 1 decembrie 1997, ministrul Justiției l-a informat pe domnul Garcia Avello cu privire la respingerea cererii sale după cum urmează: „Guvernul consideră că nu există motive suficiente pentru a-i propune Majestății Sale Regele să vă acorde favoarea schimbării numelui de familie în «Garcia Weber». De fapt, toate cererile adresate în scopul adăugării numelui de familie al mamei alături de cel al tatălui, în cazul unui copil, sunt respinse de obicei, deoarece, în Belgia, copiii poartă numele tatălui.”

19 La 29 ianuarie 1998 reclamantului în acțiunea principală, în calitatea sa de reprezentant legal al copiilor săi, Esmeralda și Diego, a introdus o acțiune în anularea acestei decizii în fața Conseil d'État, care, ținând cont de argumentația părților și după respingerea articolului 43 CE ca fiind irelevant având în vedere că, în mod clar, nu libertatea de stabilire este cea pusă în discuție în ceea ce privește copiii minori menționați în cererea aflată în litigiu, a decis să suspende judecata și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Principiile de drept comunitar în ceea ce privește cetățenia europeană și libertatea de circulație a persoanelor, consacrate în special la articolele 17 și 18 din Tratatul din 25 martie 1957 de instituire a Comunității Europene, trebuie să fie interpretate în sensul că împiedică autoritatea administrativă belgiană, sesizată cu o cerere de schimbare a numelui unor copii minori rezidenți în Belgia și care au dublă cetățenie, belgiană și spaniolă, cerere motivată, fără

nicio altă circumstanță specială, doar de faptul că acești copii trebuie să poarte numele care le aparține în temeiul dreptului și al tradiției spaniole, să refuze schimbarea numelui invocând faptul că acest tip de cerere „este respinsă de obicei, deoarece, în Belgia, copiii poartă numele tatălui”, în special în cazul în care atitudinea adoptată în general de către autoritate rezultă din faptul că aceasta consideră că acordarea unui alt nume poate produce, în cadrul vieții sociale belgiene, probleme legate de filiația copilului în cauză, dar că, pentru a reduce dificultățile legate de dubla cetățenie, li s-a propus reclamanților care se află într-o astfel de situație, să adopte doar primul nume al tatălui, și că, în mod excepțional, în cazul în care există puțini factori de legătură cu Belgia sau în cazul în care este necesară restabilirea unității numelui între frați, se poate lua o decizie favorabilă?”

Cu privire la întrebarea preliminară

20 Mai întâi, trebuie să se examineze dacă, în contradicție cu teza susținută atât de statul belgian, cât și de guvernele danez și olandez, situația care face obiectul litigiului în acțiunea principală ține de domeniul de aplicare a dreptului comunitar și, în particular, de dispozițiile tratatului referitoare la cetățenia Uniunii.

21 Articolul 17 CE conferă oricărei persoane care are cetățenia unui stat membru statutul de cetățean al Uniunii (a se vedea, în special, Hotărârea din 11 iulie 2002, D'Hoop, C-224/98, Rec., p. I-6191, punctul 27). Copiii domnului Garcia Avello beneficiază de acest statut, având cetățenia a două state membre.

22 După cum a arătat Curtea în mai multe rânduri (a se vedea, în special, Hotărârea din 17 septembrie 2002, Baumbast și R, C-413/99, Rec., p. I-7091, punctul 82), statutul de cetățean al Uniunii are caracterul de statut fundamental al resortisanților statelor membre.

23 Acest statut le permite resortisanților statelor membre care se află în această situație să obțină, în domeniul de aplicare *ratione materiae* a Tratatului CE, indiferent de cetățenia acestora și fără a aduce atingere excepțiilor prevăzute expres în această privință, același tratament juridic (a se vedea, în special, Hotărârea din 20 septembrie 2001, Grzelczyk, C-184/99, Rec., p. I-6193, punctul 31, și D'Hoop, citată anterior, punctul 28).

24 Printre situațiile care intră sub incidența domeniului de aplicare *ratione materiae* a dreptului comunitar figurează cele referitoare la exercitarea libertăților fundamentale garantate de tratat, în special cele referitoare la libertatea de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre, astfel cum este aceasta conferită prin articolul 18 CE (Hotărârea din 24 noiembrie 1998, Bickel și Franz, C-274/96, Rec., p. I-7637, punctele 15 și 16, precum și hotărârile citate anterior, Grzelczyk, punctul 33, și D'Hoop, punctul 29).

25 Deși, în stadiul actual al dreptului comunitar, normele care reglementează numele unei persoane țin de competența statelor membre, acestea din urmă trebuie totuși să respecte dreptul comunitar în exercitarea acestei competente (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 2 decembrie 1997, Dafeki, C-336/94, Rec., p. I-6761, punctele 16-20) și, în special, dispozițiile tratatului referitoare la libertatea de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre a tuturor cetățenilor Uniunii (a se vedea, în special, Hotărârea din 23 noiembrie 2000, Elsen, C-135/99, Rec., p. I-10409, punctul 33).

26 Totuși, Cetățenia Uniunii, prevăzută la articolul 17 CE, nu are drept obiectiv extinderea domeniului material de aplicare al tratatului și la situații interne care nu prezintă nici un punct de legătură cu dreptul comunitar (Hotărârea din 5 iunie 1997, Uecker și Jacquet, C-64/96 și C-65/96, Rec., p. I-3171, punctul 23).

27 Cu toate acestea, o astfel de legătură cu dreptul comunitar există în cazul persoanelor aflate într-o situație asemănătoare celei în care se află copiii domnului Garcia Avello, care sunt resortisanți ai unui stat membru și care au reședința legală pe teritoriul altui stat membru.

28 Această concluzie nu poate fi invalidată de faptul că persoanele interesate în acțiunea principală au și cetățenia statului membru în care au reședința de la naștere și care, potrivit autorităților acestui stat, este, în temeiul acestui fapt, singura recunoscută de statul respectiv. Într-adevăr, nu este de competența unui stat membru să limiteze efectele atribuirii cetățeniei unui alt stat membru, impunând o condiție suplimentară pentru recunoașterea acestei cetățenii în vederea exercitării libertăților fundamentale prevăzute de tratat (a se vedea, în acest sens, în special Hotărârea din 7 iulie 1992, Micheletti și alții, C-369/90, Rec., p. I-4239, punctul 10). În plus, articolul 3 din Convenția de la Haga, pe care se bazează Regatul Belgiei pentru a recunoaște doar cetățenia statului în care se află forul, în cazul în care există mai multe cetățenii și una dintre ele este cea belgiană, nu implică o obligație, ci pur și simplu oferă posibilitatea părților contractante de a acorda prioritate acestei din urmă cetățenii asupra oricărei alte cetățenii.

29 În aceste condiții, copiii reclamantului în acțiunea principală se pot prevala de dreptul prevăzut la articolul 12 CE, de a nu suferi discriminări pe motiv de cetățenie în ceea ce privește normele care reglementează numele lor de familie.

30 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă articolele 12 CE și 17 CE interzic autorității administrative belgiene să refuze o cerere de schimbare de nume într-o situație precum cea din acțiunea principală.

31 În această privință, conform jurisprudenței constante, principiul nediscriminării impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod (a se vedea, în special, Hotărârea din 17 iulie 1997, National Farmers' Union și alții, C-354/95, Rec., p. I-4559, punctul 61). Un astfel de tratament ar putea fi justificat doar dacă se bazează pe considerente obiective, independente de cetățenia persoanelor în cauză și proporționale cu obiectivul legitim urmărit (a se vedea, în special, Hotărârea D'Hoop, citată anterior, punctul 36).

32 În speță, s-a stabilit că persoanele care au, în afară de cetățenia belgiană, și cetățenia unui alt stat membru, sunt, de regulă, tratate în același mod ca persoanele care au doar cetățenia belgiană, pe motiv că, în Belgia, persoanele de cetățenie belgiană sunt considerate ca fiind exclusiv belgiene. Asemenea resortisanților belgieni, resortisanților spanioli care au și cetățenie belgiană li se refuză, de obicei, dreptul de a schimba numele de familie, pe motiv că, în Belgia, copiii iau numele tatălui.

33 Practica administrativă belgiană, care, astfel cum reiese din punctul 12 din prezenta hotărâre și din întrebarea preliminară, permite derogări de la această din urmă regulă, refuză să ia în considerare, printre acestea, cazul persoanelor care se află într-o situație precum cea din acțiunea principală și care încearcă să remedieze diferența între numele lor de familie ce se datorează aplicării legislației a două state membre.

34 Astfel, trebuie să se verifice dacă aceste două categorii de persoane se află într-o situație identică sau dacă, dimpotrivă, se află într-o situație diferită, caz în care principiul nediscriminării ar implica faptul că resortisanții belgieni care, asemenea copiilor domnului Garcia Avello, au și cetățenia altui stat membru, își pot revendica dreptul la un tratament

diferit de cel aplicat persoanelor care au doar cetățenie belgiană, cu excepția cazului în care tratamentul în cauză poate fi justificat de motive obiective.

35 Spre deosebire de persoanele care au doar cetățenie belgiană, resortisanții belgieni care au și cetățenie spaniolă au nume de familie diferite în raport cu cele două sisteme juridice în cauză. Mai precis, într-o situație precum cea în acțiunea principală, copiilor în cauză li se refuză să poarte numele de familie care rezultă din aplicarea legislației statului membru care stabilise ca nume de familie pe cel al tatălui lor.

36 Or, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 56 din concluziile sale, este stabilit faptul că o astfel de situație de diferență a numelor de familie este de natură să provoace persoanelor interesate inconveniente serioase, atât de ordin profesional, cât și particular, rezultând, în special, din dificultăți în a beneficia, într-un stat membru a cărui cetățenie o dețin, de efectele juridice ale actelor sau ale documentelor înregistrate sub numele recunoscut într-un alt stat membru, aceștia având și cetățenia acestui din urmă stat. Astfel cum s-a constatat la punctul 33 din prezenta hotărâre, soluția propusă de către autoritățile administrative de a permite copiilor să poarte doar primul nume de familie al tatălui nu constituie un remediu la situația de a avea nume de familie diferite, situație pe care cei interesați doresc să o evite.

37 În aceste condiții, resortisanții belgieni, care au nume de familie diferite datorită diferențelor legislative din statele a căror cetățenie o au, pot invoca dificultăți proprii situației lor, care îi diferențiază de persoanele care au doar cetățenie belgiană și care au un singur nume de familie.

38 Cu toate acestea, astfel cum s-a subliniat la punctul 33 din prezenta hotărâre, autoritățile administrative belgiene refuză să considere drept fondate pe „motive serioase”, în sensul articolului 3 al doilea paragraf din Legea din 15 mai 1987, citată anterior, cererile de schimbare a numelui de familie al resortisanților belgieni care se află într-o situație similară celei în care sunt copiii reclamantului în acțiunea principală, pentru a evita diferența între numele de familie, pentru simplul motiv că, în Belgia, copiii de cetățenie belgiană poartă, în conformitate cu legislația belgiană, numele de familie al tatălui.

39 Trebuie să se examineze dacă practica în litigiu poate fi justificată de motivele invocate, în subsidiar, de statul belgian, precum și de guvernele danez și olandez.

40 Statul belgian afirmă că principiul stabilității numelui de familie constituie un principiu fondator al ordinii sociale, în cadrul căreia reprezintă întotdeauna un element esențial, și că Regele nu poate să autorizeze o schimbare de nume decât în circumstanțe cu totul excepționale, care nu sunt îndeplinite în acțiunea principală. Asemenea statului belgian, guvernul olandez susține că încălcarea drepturilor copiilor reclamantului în acțiunea principală se reduce în măsura în care aceștia pot, în orice caz, să se prevaleze de cetățenia spaniolă și de numele de familie atribuit conform legislației spaniole în orice stat membru în afară de Belgia. Practica în litigiu permite prevenirea riscurilor de confuzie a identității sau a filiației persoanelor interesate. Conform guvernului danez, respectiva practică, în măsura în care aplică aceleași reguli pentru resortisanții belgieni care au și cetățenia altui stat membru ca și pentru persoanele care au doar cetățenie belgiană, contribuie la favorizarea integrării primilor dintre aceștia în Belgia, favorizând astfel și realizarea obiectivului urmărit de principiul nediscriminării.

41 Niciunul din aceste motive nu poate justifica, în mod legitim, practica în litigiu.

42 În ceea ce privește, pe de o parte, principiul stabilității numelui de familie ca instrument destinat prevenirii riscurilor de confuzie în privința identității sau a filiației persoanelor, trebuie arătat că, dacă acest principiu contribuie în mod cert la facilitarea recunoașterii identității persoanelor și a filiației lor, nu este totuși indispensabil în măsura în care nu se adaptează practicii ce constă în a le permite copiilor resortisanților unui stat membru și care dețin și cetățenia altui stat membru să poarte numele de familie compus din alte elemente decât cele prevăzute de legislația primului stat membru, principiu care, de altfel, face obiectul unei înscrieri într-un registru oficial aparținând celui de-al doilea stat membru. În plus, este stabilit faptul că, în special datorită amplitudinii pe care a luat-o fluxul migrator în cadrul Uniunii, într-un stat membru coexistă diferite sisteme naționale de atribuire a numelui, astfel că filiația nu poate fi în mod necesar apreciată în cadrul vieții sociale a unui stat membru pe baza unui singur sistem aplicabil resortisanților acestui stat. La aceasta se adaugă faptul că un sistem care permite transmiterea elementelor numelor de familie ale ambilor părinți, departe de a provoca confuzii în ceea ce privește legătura de filiație a copiilor, poate, dimpotrivă, să contribuie la întărirea recunoașterii acestei legături în raport cu ambii părinți.

43 Pe de altă parte, în ceea ce privește obiectivul integrării urmărit de practica în litigiu, este suficient să se amintească faptul că, având în vedere coexistența în cadrul statelor membre a mai multor sisteme de atribuire a numelui aplicabile persoanelor care au reședința pe teritoriul statului membru, o practică precum cea care face obiectul acțiunii principale nu este nici necesară și nici capabilă să favorizeze integrarea resortisanților altor state membre în Belgia.

44 Caracterul disproporționat al refuzului autorităților belgiene de a accepta cereri precum cea din acțiunea principală este cu atât mai evident cu cât, astfel cum reiese din punctul 12 din prezenta hotărâre și din întrebarea preliminară, practica în litigiu admite deja derogări de la aplicarea sistemului belgian în materie de transmitere a numelor de familie în situațiile asemănătoare celei în care se află copiii reclamantului în acțiunea principală.

45 Având în vedere toate considerentele precedente, este necesar să se răspundă la întrebarea preliminară că articolele 12 CE și 17 CE trebuie să fie interpretate în sensul că, în circumstanțe precum cele din acțiunea principală, se opun refuzului autorității administrative a unui stat membru de a aproba o cerere de schimbare a numelui pentru copiii minori rezidenți ai acestui stat și care au dublă cetățenie, cea a statului respectiv și cetățenia altui stat membru, în cazul în care scopul acestei cereri este de a le permite acestor copii să poarte numele care le aparține în temeiul dreptului și al tradiției celui de-al doilea stat membru.

Cu privire la cheltuielile de judecată

46 Cheltuielile efectuate de către guvernele danez și olandez, precum și de către Comisie, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (plenul Curții),

pronunțându-se cu privire la întrebarea care i-a fost adresată de către Conseil d'État, prin Hotărârea din 21 decembrie 2001, declară:

Articolele 12 CE și 17 CE trebuie să fie interpretate în sensul că, în circumstanțe precum cele din acțiunea principală, se opun refuzului autorității administrative a unui stat membru de a aproba o cerere de schimbare a numelui pentru copiii minori rezidenți ai acestui stat și care au dublă cetățenie, cea a statului respectiv și cea a altui stat membru, în cazul în care scopul acestei cereri este de a le permite acestor copii să poarte numele care le aparține în temeiul dreptului și al tradiției celui de-al doilea stat membru.

Rodríguez Iglesias

Timmermans

Jann

Colneric

Cunha Rodrigues

Wathelet

Edward

Skouris

Schintgen

La Pergola

Macken

von Bahr

Rosas

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 2 octombrie 2003.

Grefier

R. Grass

Președinte

G. C. Rodríguez Iglesias